

Mattheus hoofdstuk 3 en 4

Link met het OT

Mattheus 1 en 2 verwezen naar het boek Genesis; het eerste hoofdstuk vermeldt verwekking op verwekking en de bijzondere geboorte van Jezus op een ongewoon tijdstip, namelijk in de verlovingstijd. Genesis 2 grijpt met de kindermoord en de vlucht terug naar Egypte en leidt ons daarmee naar het begin van Exodus.

Het vervolg van een parallel aan Exodus vinden we in de hoofdstukken drie en vier, waar we lezen over de doop van Jezus in de Jordaan, een doortocht door het water, vervolgd door de verzoeking in de woestijn. Daarna trekken we verder het OT door naar het beloofde land, in waar Jezus de kracht van God openbaar laat zien.

Johannes de Doper

Mt. 3: 1-2: In die tijd trad Johannes de Doper op in de woestijn van Judea. Hij verkondigde: 'Kom tot inkeer, want het koninkrijk van de hemel is nabij!'

"In die dagen", schrijft het Hebreeuws. En daar zit een aspect van toekomst in, van het laatste oordeel. Dat blijkt ook uit de rede die Johannes houdt tegen mensen die zich schijnheilig laten dopen en zich niet bekeren, er niet helemaal voor gaan.

Opvallend is, dat Mattheus niet schrijft dat Johannes een doop van vergeving van zonden uitvoert. Dat doen Marcus en Lucas wel. Waarom doet Mattheus dat niet? Omdat Jezus ook gedoopt wordt en zonder zonde is?

Als we dan Mt. 26:28 erbij nemen: **dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden**, dan zien we dat Mattheus hier de vergeving juist toevoegt, waar zijn collega's dat niet doen. Voor Mattheus heeft vergeving blijkbaar alles te maken met Jezus' bloed en met Jezus zelf. Dat kan Johannes niet in zijn plaats doen.

De zin 'Kom tot inkeer, want het koninkrijk van de hemel is nabij!' wordt herhaald in hoofdstuk 4:17. Dan neemt niet Johannes, maar wel Jezus haar in de mond. Er zitten wel wat herhalingen in deze episode. Ook wanneer Johannes het woord 'adderengebroad' in de mond neemt, gebruikt Jezus dat nadien in Mt. 12:34 en ook nog in 23:33.

Jezus en Johannes horen samen, zoveel is duidelijk. Wanneer Jezus aangeeft waarom Hij gedoopt wil worden, dan zegt hij duidelijk: **'het is goed dat we op deze manier Gods gerechtigheid vervullen.'**

Het koninkrijk der hemelen is een bijzondere uitdrukking. Ze betekent 'koninkrijk van God'. In het jodendom gebruikt men de naam van God niet en aanduidingen voor God worden vaak met andere begrippen omschreven. Het Koninkrijk der hemelen is niet een plaats of een tijd, maar een soort toestand waarin de mens Gods heerschappij erkent. Daaraan zijn Gods beloften verbonden. Aangezien het in Jezus vervuld zal worden, kan hij zeggen: Het Koninkrijk is nabij.

Mt 3:3-4 Dit was de man over wie de profeet Jesaja sprak toen hij zei: 'Luid klinkt een stem in de woestijn: "Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden."' Johannes droeg

een ruwe mantel van kameelhaar met een leren gordel; hij voedde zich met sprinkhanen en wilde honing.

Ook Johannes wordt voorgesteld aan de hand van een vers uit de Tenach. Vergelijk deze tekst met de oorspronkelijke in **Jesaja 40:3: Hoor, een stem roept:**

'Baan voor de HEER een weg door de woestijn... Bij Johannes klinkt de stem in de woestijn. Daar, te midden van verleiding en verzoeking roept er een alternatief. Johannes draagt een profetenmantel en een gordel zoals Elia. Hij eet sprinkhanen (wellicht koosjere) en wilde honing. Dat laatste suggereert niet dat er bijen in de woestijn zitten; het is de wortel van een woestijnplant. Anderzijds is de woestijn ook niet een Sahara-achtige zandvlakte, maar wel een ruw en ruig plateau.

Johannes is een bijzonder figuur, dat schrijft ook Flavius Josephus in zijn geschiedenis. Kameelharen stof en een lederen riem zijn in elk geval kledij voor de armen, maar hebben hier ook meerdere betekenissen.

Het kameelhaar kan ook verwijzen naar het getal 3. Gimel (kameel) staat voor het getal 3. Op de derde dag wijkt het water voor het leven.

De lederen gordel (alook lederen schoenen) verwijzen naar iets dierlijks. Er wordt met de gordel een onderscheid gemaakt tussen het hogere en het lagere (dierlijke). Bij de doop maak je een keuze voor het hogere. Dat zal het lagere overheersen.

In de periode waarin Johannes doopt, is hij niet alleen; de Esseense gemeenschap, die ook aan de rand van de woestijn woont, doopt ook een doop van bekering, maar zij deden vooral ook aan ritueel baden.

Mt 3: 7-10 Toen hij zag dat veel farizeeën en sadduceeën op zijn doop afkwamen, zei hij tegen hen: 'Addergebroed, wie heeft jullie wijsgemaakt dat je veilig bent voor het komende oordeel? Breng liever vruchten voort die een nieuw leven waardig zijn, en denk niet dat je bij jezelf kunt zeggen: Wij hebben Abraham als vader. Want ik zeg jullie: God kan uit deze stenen kinderen van Abraham verwekken! De bijl ligt al aan de wortel van de boom: iedere boom die geen goede vrucht draagt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen.

Farizeeën en sadduceeën zijn nooit ver weg. Ze zitten in elk van ons.

De farizeeër is iemand die zich (pharush) afscheidt van de anderen, omdat hij het beter weet. Ze hebben het over de traditie. Over 'het was vroeger toch zo, dus dat is goed.' De tijd (uiterlijkheid) is voor hen veel belangrijker dan de eeuwigheid.

Sadduceeër zijn we wanneer we alleen in het materiële, in de tijd-ruimte leven en die niet overstijgen. De sadduceeën ontkennen de opstanding, uiteraard, want die is niet zichtbaar in deze wereld. Ze zijn bezig met politiek, met zaken, met alles wat wel zichtbaar is.

Johannes waarschuwt, want de doop gaat over nieuw leven, dat het dagelijks leven en het beter weten overstijgt. Het is nieuw, omdat het in verbinding staat met het hogere. Het wordt gekenmerkt door de vruchten van de geest.

In deze passage zit een Hebreeuwse woordspeling tussen stenen (avanim) en kinderen (vanim).

Ook Paulus heeft het in de Romeinenbrief (Rom 9:6 en volgende) erover dat niet allen kinderen van Abraham zijn; het gaat over Gods belofte. In het christendom zal het gaan over wie binnengaat in het koninkrijk der hemelen en dat heeft zeker niets met afkomst te maken.

Jezus is wel degelijk een zoon van Abraham. In het allereerste vers bij Mattheus wordt hij zoon van Abraham en zoon van David genoemd.

Mt 3: 11-12 Ik doop jullie met water ten teken van jullie nieuwe leven, maar na mij komt iemand die meer vermag dan ik; ik ben zelfs niet goed genoeg om zijn sandalen voor hem te dragen. Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur; hij houdt de wan in zijn hand, hij zal zijn dorsvloer reinigen en zijn graan in de schuur bijeenbrengen, maar het kaf zal hij verbranden in onblusbaar vuur.'

De verhouding van Johannes en Jezus is een eigenaardige. Jezus komt na Johannes. Dat wordt gezegd van leerlingen. Hij zou de sandalen van Johannes moeten dragen, ook dat wordt van leerlingen gezegd. Maar zelfs Johannes is niet waardig de sandalen van Jezus te dragen, zo groot is Hij! En Johannes is zelf een onwaardige leerling van Jezus.

Jezus zal dan ook niet met water dopen, maar met vuur. Water en vuur zijn beide reinigende elementen, maar vuur veel krachtiger dan water. Vuur ontdoet kostbare metalen van slakken!

Deze tekst doet denken aan **Maleachi 3:1-3. Let op, ik zal mijn bode zenden... Hij is als het vuur van een smid, als het loog van een wolwasser. Hij zal zitting houden als iemand die zilver smelt en het zuivert.**

Het beeld van de dorsvloer gaat nog verder. Wanneer de tarwe geoogst is, gaat het naar de dorsvloer. Daar wordt het kaf van het koren gescheiden en het kaf wordt verbrand. Het kaf is de omhulling. Dat wat maakt dat je de essentie niet kunt zien: zoals de voorhuid het geslacht verbergt en zoals het water de ondergegane dopeling bedekt, zo bedekt de tijd en de ruimte het geestelijke. Je moet de wereld en de tijd niet vasthouden. Het vuur van de Heilige Geest verlost je van het tijdelijke, van het lichamelijke.

Of aan hoofdstuk 13 uit het Mattheusevangelie waar het goede graan van het onkruid wordt gescheiden: **laat beide samen opgroeien tot aan de oogst, dan zal ik, wanneer het oogsttijd is, tegen de maaiers zeggen: 'Wied eerst het onkruid, bind het in bundels bij elkaar en verbrand het. Breng dan het graan bijeen in mijn schuur.'**

De doop

Mt 3:13-17 Toen kwam Jezus vanuit Galilea naar de Jordaan om door Johannes gedoopt te worden. Maar Johannes probeerde hem tegen te houden met de woorden: 'Ik zou door u gedoopt moeten worden, en dan komt u naar mij?' Jezus antwoordde: 'Laat het nu maar gebeuren, want het is goed dat we op deze manier Gods gerechtigheid vervullen.' Toen stemde Johannes ermee in. Zodra Jezus gedoopt was en uit het water omhoogkwam, opende de hemel zich voor hem en zag hij hoe de Geest van God als een duif op hem neerdaalde. En uit de hemel klonk een stem: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde.'

Johannes betekent 'Gods genade'. Jo verwijst naar God en Chanan naar zijn genade. Die naam betekent dus hetzelfde als Chananja.

Johannes aarzelt, want Jezus is zoveel sterker en groter. Daar is hij van doordrongen. Waarom moet Jezus zich dan laten dopen? Het gaat om de gerechtigheid, laat Mattheus ons weten. Johannes en Jezus horen samen en ze moeten Gods plan tot vervulling brengen.

Misschien denkt Mattheus aan het verhaal van de doortocht door de Jordaan naar het beloofde land. De tabernakel werd toen niet door het water aangeraakt. Maar Jezus komt in de tijd. Hij gaat in de tijd de wet en de profeten vervullen.

Met de doop steken we de Jordaan over en treden we het beloofde land binnen. Niet definitief; elke dag hebben we weer de keus om vernieuwd door de Geest te leven en te kijken met Gods ogen.

De doop bestaat uit vier fasen:

- Het opstijgen uit het water (na het ondergaan)
- Het openen van de hemel
- Het neerdalen van de Geest
- De stem uit de hemel

Het opstijgen uit het water wordt met hetzelfde woord uitgedrukt als het opstijgen vanuit de woestijn naar het beloofde land. Dat kunnen we nalezen in Jozua 4: 16-19 (zeer frequent). In Romeinen 6: 1-11 vergelijkt Paulus het ondergaan en bovenkomen van de doop met het sterven en opstaan uit de dood. De gebruikte werkwoorden zijn echter niet dezelfde.

Bij Mattheus opent zich de hemel, zoals we dat gewoon zijn te lezen in Ezechiël en andere teksten. (Bij Marcus splijten de hemelen open!) Vergelijk met Ezechiël 1:1, Johannes 1:51, Handelingen 7:56 en Openbaring 4:1. Het gaat hier om een visioen. Daarin ziet Jezus iets van zijn bestemming.

Hij ziet de Heilige Geest als een duif, die uit de hemel naar beneden komt. We herinneren ons de **Geest die boven de wateren zweefde (Gen. 1:2)** en nu boven de Jordaan hangt. Hier wordt de schepping vernieuwd. Na de doop komt de mens als nieuwe schepping boven.

Er klinkt een stem uit de hemel zoals bij Daniël 4:28. Het gaat om iets persoonlijks, maar dat wel door de omstaanders kan worden gehoord. De boodschap komt uit Jesaja 42:1, maar is veranderd naar Ps. 2:7 en Genesis 22:2. **Jes. 42:1 Hier is mijn dienaar, hem zal ik steunen, hij is mijn uitverkorene, in hem vind ik vreugde, ik heb hem met mijn geest vervuld.**

Al deze teksten verwijzen naar roeping en gehoorzaamheid.

Vanhieruit kunnen we een uitleg op het sod-niveau van de doop begrijpen. Men kent in het jodendom de doop, als een soort rituele onderdompeling in een daartoe bestemd bad, namelijk een miqweh, מִיקְוֶה. Miqweh betekent 'verzamelen'. Het bad verzamelt het water. Op de derde dag verzamelden de wateren zich, zodat het droge (en het leven) zichtbaar werd. Zo wordt met de doop het geheim onthuld dat door de tijd wordt bedekt. Het feit dat wij hier in deze tijd leven, maakt dat we door het praktische en materiële leven opgeëist worden. Wie gedoopt is, laat iets anders zien in zijn leven, namelijk het Koninkrijk der hemelen. Ook Jezus laat na zijn doop het Koninkrijk zien

De verzoeking

Mt 4: 1-2 Daarna werd Jezus door de Geest meegevoerd naar de woestijn om door de duivel op de proef gesteld te worden. Nadat hij veertig dagen en veertig nachten had gevast, had hij grote honger.

In vergelijking met Marcus schrijft Mattheus een zeer uitgebreid verhaal. Bij Marcus jaagt de Geest Jezus ook naar de woestijn. Het zijn pittige verzen in Mc 1: 12-13. Mattheus werkt drie verzoeken uit. Jezus citeert telkens uit de Torah en weerstaat de duivel. We kunnen deze uitwerking zien als een midrasj bij de korte verzen van Marcus. Mattheus werkt ook een stuk van zijn theologie uit. Lucas neemt de tekst van Mattheus over en verandert een aantal zaken vanuit zijn eigen kijk.

Jezus wordt omhooggevoerd naar de woestijn. Hij komt uit de Jordaanvallei. Hij zal daar veertig dagen verblijven, zoals Marcus ook schrijft. Mattheus vertelt dat Hij vastte, gedurende veertig dagen en hij voegt er ook de veertig nachten aan toe, waardoor onze herinnering getrokken wordt naar Mozes op de Sinai (Ex 24:18) en Elia in de woestijn (1 Kon 19:8). Deze twee zijn het die staan voor de wet en de profeten, die Jezus zal vervullen. Zij zullen Jezus ook terzijde staan, bij de transformatie.

Waarom helpt vasten in ons geestelijk leven? Als het ons goed gaat en we kunnen volop van het leven genieten, dan zijn we daarmee bezig, dan beginnen we zelfs op dat recht te staan, alsof dat een recht is. Je leven draait daarom en niet om God. Wie vast, is afhankelijk van God. Hij zal geestelijk voedsel eten.

Net als bij de doop gaat het om de tijd-ruimte, het lichamelijke overstijgen.

Jezus heeft honger. Hij is op zoek naar geestelijk voedsel. Hij zal niet in de verleiding trappen om zijn geestelijke honger door lichamenlijk eten te verlichten. Hij wacht op het Woord van God. Hij wacht veertig dagen. God komt wel, met zijn Woord. We moeten geduld hebben, niet doen zoals het volk, toen Mozes veertig dagen in de woestijn bij God verbleef: ondertussen een gouden kalf maken.

De duivel komt op bezoek. Dat is de diabolos in het Grieks, de uiteenwerper of diegene die scheidt/ afscheidt van God.

Hij stelt een aantal zeer wonderlijke dingen voor. In het Hebreeuws voor beproeving zit וַיִּנְסֶה 'nees', wat 'wonder' betekent. Een mens wil wonderen zien, bewijs voor zijn geloof. God toont hier niets. Jezus heeft genoeg aan zijn Woord. De duivel wil van alles tonen, maar Jezus heeft daar geen interesse in; het wonder is er alleen om Gods grootheid te tonen, anders moet er geen wonder zijn.

De duivel spreekt drie keer tot Jezus, zoals hij drie keer tot het eerst mensenaar sprak: de verboden vrucht is goed om te eten, ziet er goed uit, geeft je wijsheid.

Mt 4: 3-4 Nu kwam de beproever naar hem toe en zei: 'Als u de Zoon van God bent, beveel dan die stenen in broden te veranderen.' Maar Jezus gaf hem ten antwoord: 'Er staat geschreven: "De mens leeft niet van brood alleen, maar van ieder woord dat klinkt uit de mond van God."'

Bij de doop heeft Jezus zich met zijn identiteit bekleed als geliefde zoon van God. Net is hij in de woestijn en twee keer wordt die identiteit met dezelfde woorden aangevallen: Als u de Zoon van God bent... Met andere woorden: bewijs het of geef toe.

Jezus citeert uit Deuteronomium 8:3: U hébt zijn macht leren kennen: hij liet u honger lijden en gaf u toen manna te eten, voedsel dat u nooit eerder had gezien en uw voorouders evenmin. Zo maakte hij u duidelijk dat een mens niet leeft van brood alleen, maar van alles wat de mond van de HEER voortbrengt.

Dit vers legt het verband tussen het voedsel dat God letterlijk geeft en zijn Woord dat leven geeft. De uitdrukking "de mond van God" verwijst wellicht naar de profeten, die Gods woord spraken en doorgaven.

Mattheus verwijst ook naar een kritiek punt van het volk in de woestijn: de gave van het manna, voedsel uit de hemel.

Mt 4: 5-7 Vervolgens nam de duivel hem mee naar de heilige stad en zette hem op het hoogste punt van de tempel. Hij zei tegen hem: 'Als u de Zoon van God bent, spring dan naar beneden. Want er staat geschreven: "Zijn engelen zal hij opdracht geven om u op hun handen te dragen, zodat u uw voet niet zult stoten aan een steen."' Jezus antwoordde: 'Er staat ook geschreven: "Stel de Heer, uw God, niet op de proef.'"

De duivel kent de Bijbel; de omlaaggevallen Lucifer (vertaling van 'morgenster', Jesaja 14:12 en verder) stond met zijn engelen ooit heel dicht bij God. Nu is hij er enkel op uit om zij die God liefhebben en de mensen die God zo lief heeft, van bij Hem weg te halen.

Als iemand je met Bijbelverzen rond de oren slaat, is het altijd goed om de woorden na te slaan of de context te lezen. Psalm 91: 11-12 wordt namelijk door de duivel geciteerd, maar niet compleet:

Hij vertrouwt je toe aan zijn engelen,

die over je waken waar je ook gaat.

Hun handen zullen je dragen,

je voet zul je niet stoten aan een steen.

Het tweede deeltje wordt overgeslagen, het deeltje dat het heeft over 'waar je ook gaat', over het mensenleven met zijn hobbels. De engelen zullen Jezus niet dragen, wanneer Hij tegen God kiest om het mensenleven dat Hij moet gaan, te ontlopen.

Het antwoord van Jezus komt weer uit Deuteronomium, uit 6:16. De oorspronkelijke tekst luidt: *Stel hem niet op de proef, zoals u bij Massa deed.* Verwijst Jezus bij de eerste beproeving naar het manna in de woestijn, dit keer verwijst Hij naar Massa, waar het volk dorst had en waar Mozes twee keer op de rots sloeg. Het volk had God afgewezen, door te zeggen dat het beter was in Egypte. Mozes en Aäron hebben God afgewezen door aan het volk te zeggen dat zij zelf water uit de rots zouden slaan, terwijl God water aan het volk gaf. Jezus maakt die fout niet. De tekst die aan het vers uit Deuteronomium voorafgaat, zegt dan ook dat we, ook als we in het beloofde land wonen, nooit mogen vergeten wie de schenker is.

Mt 4: 8-10 De duivel nam hem opnieuw mee, nu naar een zeer hoge berg. Hij toonde hem alle koninkrijken van de wereld in al hun pracht en zei: 'Dit alles zal ik u geven als u voor mij

neervalt en mij aanbidt.' Daarop zei Jezus tegen hem: 'Ga weg, Satan! Want er staat geschreven: "Aanbid de Heer, uw God, vereer alleen hem."'

Bij de derde verzoeking staat er niet: "Als je de zoon van God bent..." Dat zou niet passend zijn geweest, want de koninkrijken van de wereld vallen niet onder Gods heerschappij, maar onder die van de duivel. Ze zijn tijdelijk en hebben met de eeuwigheid niets van doen.

De woorden 'Ga weg, Satan', komen in het Mattheusevangelie nog een keer voor. Mt. 16:23 Maar Jezus keerde hem de rug toe met de woorden: 'Ga terug, achter mij, Satan! Je zou me nog van de goede weg afbrengen. Je denkt niet aan wat God wil, maar alleen aan wat de mensen willen.' Hier spreekt Jezus tegen Petrus.

Mt 4:11 Daarna liet de duivel hem met rust, en meteen kwamen er engelen om voor hem te zorgen.

In het Grieks staat er: de engelen diakonein; deden aan diaconie. We gebruiken in onze kerk nog steeds deze term als het gaat om het helpen en ondersteunen van de naasten.

Jezus eerste werk

Mt 4:12 Toen Jezus hoorde dat Johannes gevangengenomen was, week hij uit naar Galilea.

Jezus gaat pas echt aan het werk, nadat Johannes is gevangengenomen. Zo luidt de versie van Mattheus, in tegenstelling tot die van Johannes, die beiden tegelijk aan het werk schrijft. De keus van Marcus en Mattheus om eerst Johannes' zijn werk te laten afmaken en pas daarna Jezus aan het werk te zetten, is wellicht theologisch en niet historisch. Johannes staat voor het Oude Testament. Mattheus schrijft in zijn evangelie opvallende verzen over Johannes:

Mt 11: 11 Ik verzeker jullie: er is onder allen die uit een vrouw geboren zijn nooit iemand opgetreden die groter was dan Johannes de Doper; maar in het koninkrijk van de hemel is de kleinste nog groter dan hij.

Mt 17: 10-13 De leerlingen vroegen hem: 'Waarom zeggen de schriftgeleerden toch dat Elia eerst moet komen?' Hij antwoordde: 'Elia zou inderdaad komen en alles herstellen. Maar ik zeg jullie dat Elia al gekomen is, ze hebben hem alleen niet herkend, en ze hebben met hem gedaan wat ze wilden. Zo zal ook de Mensenzoon door hun toedoen moeten lijden.' Toen begrepen de leerlingen dat hij op Johannes de Doper doelde.

Mt 4:13 Hij liet Nazaret achter zich en ging wonen in Kafarnaüm, aan het Meer van Galilea, in het gebied van Zebulon en Naftali.

Jezus laat zijn eigen dorp achter en trekt naar de stad. Mattheus spreekt over de zee van Galilea. Lucas daarentegen, de wereldreiziger, noemt het water een meer.

Galilea (Galil-ha-goyim) betekent: draaikolk der volkeren.

Kfar Nachum betekent: dorp van Nachum, dorp van de Trooster. De Verlossing is nabij.

Mt 4: 14-17 Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jesaja: 'Land van Zebulon en Naftali, gebied aan de weg naar zee en aan de overkant van de Jordaan, Galilea van de heidenen, luister: Het volk dat in duisternis leefde, zag een schitterend licht, en zij die woonden in de schaduw van de dood werden door het licht beschenen.' Vanaf dat moment begon Jezus zijn verkondiging. 'Kom tot inkeer,' zei hij, 'want het koninkrijk van de hemel is nabij!'

Mattheus citeert Jesaja 9:1: Het volk dat in duisternis ronddoelt ziet een schitterend licht.

Zij die in het donker wonen worden door een helder licht beschonen.

Zebulon en Naftali waren gebieden in het Noorden van Israël, aan de rand, grensgebieden, zeker ook op het gebied van geloof. Zij handelden met andere volkeren, werden onder de voet gelopen door Assyrië, waren zeevaarders en kenden een mengcultuur met veel afgodendienst. In Jesaja 8:19 lezen we een aanklacht, dat ze naar waarzeggers gaan en geesten van doden oproepen en dat niet mogen doen.

Uiteindelijk werd de bevolking daar door Assyrië gedeporteerd en vervangen door mensen uit het oosten, wat in zijn geheel tot nog veel meer heidendom leidde. Maar Jesaja (en Mattheus) geven aan dat God trouw is en er ook voor hen licht is. Er is geen situatie die definitief is. God kan zaken omkeren.

Het volk Israël heeft het altijd als zijn zendingsopdracht gezien om licht te zijn voor de volken (niet tot bekering tot het jodendom, maar wel het uitdragen van het monotheïsme). Dit op grond van een aantal teksten:

Jes. 42:6 In gerechtigheid heb ik, de HEER, jou geroepen.

Ik zal je bij de hand nemen en je behoeden,
ik neem je in dienst voor mijn verbond met de mensen
en maak je tot een licht voor alle volken

Jes. 49:6 Ik zal je maken tot een licht voor alle volken,
opdat de redding die ik brengen zal
tot aan de einden der aarde reikt.

Het vervullingsgegeven bij Mattheus maakt dat hij de verhuis van Jezus in een theologisch perspectief plaatst. Dat is bij Mattheus altijd veel belangrijker dan het historische. Vergelijk ook met de opmerking bij de 'zee van Galilea'.

Mt 4: 18-20 Toen hij langs het meer liep, zag hij twee broers, Simon, die Petrus genoemd wordt, en zijn broer Andreas. Ze wierpen hun net uit in het meer, het waren vissers. Hij zei tegen hen: 'Kom, volg mij, ik zal van jullie vissers van mensen maken.' Ze lieten meteen hun netten achter en volgden hem.

Simon is een Hebreeuwse naam, Andreas een Griekse. Dat geeft de mengcultuur van Galilea aan. Jezus roept ze op om achter hem aan te komen. Dat is een typische uitdrukking om leerling van iemand te worden.

Vissers halen vis uit het water. Het water staat voor de tijd. Als je mensen opvist, haal je ze uit de tijd-ruimte en breng je ze in verbinding met de eeuwigheid. Dat is wat satan wil verhinderen.

Mt 4: 21-22 Even verderop zag hij twee andere broers, Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en zijn broer Johannes. Ze waren met hun vader in hun boot bezig met het herstellen van de netten. Hij riep hen en meteen lieten ze de boot en hun vader Zebedeüs achter en volgden hem.

Zebedeüs van Zabdil: offer aan God. Jakobus komt van Jakob

Afsluitende alinea

Mt 4: 23-25 Hij trok rond in heel Galilea; hij gaf er onderricht in de synagogen, verkondigde het goede nieuws van het koninkrijk en genas iedere ziekte en elke kwaal onder het volk. Het nieuws over hem verspreidde zich in heel Syrië. Allen die ergens aan leden en die gekweld werden door een ziekte of door pijn, en ook bezetenen en maanzieken en verlamden werden bij hem gebracht, en hij genas hen. En grote groepen mensen volgden hem, uit Galilea en Dekapolis, uit Jeruzalem en Judea en uit het gebied aan de overkant van de Jordaan.

Dit gedeelte is erg beknopt en samenvattend. Jezus doet drie zaken: Hij onderwijst (in de synagoge), Hij verkondigt, daarmee wordt bedoeld het Koninkrijk der hemelen, de aankondiging van zijn lijden, dood en opstanding. En Hij geneest iedere ziekte en elke kwaal onder het volk. Deze woorden doen denken aan Deut. 7:15: De HEER zal u vrijwaren voor elke ziekte, hij zal u alle kwalen die u zich uit Egypte herinnert besparen... In wat Jezus doet, kun je ook de vervulling van de Torah zien, zonder dat het expliciet wordt vermeld. Heel Syrië was in de Romeinse tijd een naam voor Palestina. Syrië was een Romeinse provincie.